ANDØY KOMMUNE

Tjenestekjøpsavtale med Visit Vesterålen AS for 2027

Saksbehandler	Arkivsaksnummer
Sveinung Ellingsen	23/4223

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
	Formannskapet	
	Kommunestyret	

Vedlegg: Dok.dato	Tittel	Dok.ID
23.10.2026	Tjenestekjøpsavtale for kommuner i Vesterålen - Visit Vesterålen	125803
23.10.2026	2026-10-05 Tjenestekjøpsavtale kommuner i Vesterålen 2027	125804
23.10.2026	2026-10-05 Følgebrev tjenestekjøpsavtale Vesterålen	125805

Kommunedirektørens innstilling

Andøy kommune inngår ikke tjenestekjøpsavtale med Visit Vesterålen AS for 2027. Vedtaket følger opp kommunestyrets vedtak av 30.04.2026 om at avtalen var avgrenset til 2026, og at videre tjenestekjøp ikke kunne påregnes.

Kommunestyrets vedtak i april 2026:
Kommunestyret vedtok 30.04.2026 å inngå tjenestekjøpsavtale med Visit Vesterålen AS for 2026. Andøys andel var 335 400 kroner eks. mva. Kommunestyret finansierte tjenestekjøpet ved å bruke "relevant tiltakspakke fra Andøyfondet", og det ekstraordinære utbyttet fra Reno-Vest som var tiltenkt tiltaket, skulle inngå i inntektsgrunnlaget for kommunen.

Kommunestyret la uttrykkelig til grunn at avtalen var avgrenset til 2026. Kommunestyrets vedtak la til grunn at Visit Vesterålen AS i avtaleperioden skulle gjennomføre nødvendig omstilling i drift og finansieringsmodell. Det ble videre vedtatt at tjenestekjøp fra Andøy kommune etter 2026 ikke kunne påregnes.

Forslaget for 2027
Forslaget og følgebrevet er sendt til Andøy, Bø, Hadsel, Sortland og Øksnes. Avtaleperioden som er foreslått gjelder 2027. Samlet vederlag er oppgitt til 2 342 581 kroner eks. mva., fordelt mellom kommunene.

Leveransene omfatter drift og utvikling av regionens reiselivsportal, innholdsproduksjon i nasjonale og regionale kanaler, synlighet i sosiale medier, oppfølging av reiselivsstrategien,

representasjon i relevante nettverk, regionalt vertskap og drift av regionens offisielle turistinformasjon.

Visit Vesterålen fremhever at felles organisering gir tilgang til kompetanse og kapasitet som vanskelig kan bygges opp like effektivt i hver kommune. Selskapet peker på betydningen for næringsutvikling, helårsturisme, besøksforvaltning og koordinering på tvers av kommunegrensene.

Følgebrevet omtaler også Reisemålsledelsen i Vesterålen. Sekretariatsoppdraget for denne er regulert gjennom en egen avtale med Vesterålsrådet, og omfattes ikke av tjenestekjøpsavtalen.

Avtaleforslaget opplyser at samlet avtaleverdi er indeksregulert med 3,3 prosent. Andøys oppgitte beløp på 343 392 kroner er 7 992 kroner, om lag 2,4 prosent høyere enn 2026. Prosentandelene i avtalens fordelingsoversikt og beløpstabell er ikke sammenfallende. I denne saken legges det uttrykkelig oppgitte kronebeløpet for Andøy til grunn.

Vurdering

Kommunens økonomiske handlingsrom

Andøy kommune er i ROBEK og står overfor et betydelig behov for å redusere driftsutgiftene, dekke inn tidligere merforbruk og skape varig balanse. Omstillingen krever krevende prioriteringer innenfor kommunens egne lovpålagte tjenester. Nye og videreførte utgifter må derfor vurderes strengt opp mot nødvendige og lovpålagte tjenester, og kommunens samlede økonomiske bæreevne.

Selv om beløpet isolert sett er begrenset sammenlignet med kommunens samlede omstillingsbehov, er det ikke rom for å skjerme alle tiltak som hver for seg har et godt formål. Også kjøp av eksterne tjenester må bidra til den samlede utgiftsreduksjonen.

Finansieringen som ble valgt for 2026 gir ikke i seg selv et varig økonomisk grunnlag for å videreføre avtalen. Kommunedirektøren anbefaler ikke å benytte nye "engangsmidler" til videreføring av dette løpende tjenestekjøpet i 2027.

Oppfølging av kommunestyrets forutsetninger i vedtaket fra april 2026

Vedtaket fra april ga Visit Vesterålen et tydelig signal om at selskapet måtte planlegge for drift uten videre tjenestekjøp fra Andøy kommune. Forslaget for 2027 bygger fortsatt på årlige kjøp fra de fem kommunene. Følgebrevet og avtaleutkastet inneholder ingen konkret redegjørelse for gjennomførte omstillingstiltak eller endringer i finansieringsmodellen som svarer på kommunestyrets forutsetning. Det kan være at det er gjort endringer, men det er utydelig for kommunedirektøren hvilke endringer som eventuelt er gjort. Kommunedirektøren kan ikke konkludere med at selskapet ikke har gjennomført omstilling. Dokumentene gir etter kommunedirektørens vurdering, likevel ikke grunnlag for å anbefale at Andøy endrer sin tidligere varslede prioritering. Kommunens økonomiske situasjon tilsier at avgrensningen til 2026 opprettholdes.

Forholdet til lovpålagte oppgaver

Kommunedirektøren har vurdert om tjenestene i avtalen omfatter lovpålagte kommunale oppgaver. Det er ikke noen lovpålagt plikt til å inngå den foreslåtte tjenestekjøpsavtalen eller kjøpe tjenester fra Visit Vesterålen AS. Enkelte av tjenestene kan likevel støtte opp under oppgaver kommunen har ansvar for etter lovverket. Det må derfor skilles mellom kommunens ansvar for å ivareta disse oppgavene og valget om å kjøpe tjenester.

Tjeneste eller arbeidsområde	Forholdet til lovpålagte oppgaver

Markedsføring, reiselivsportal og innholdsproduksjon	Det er ikke noen generell lovplikt for kommunen til å finansiere destinasjonsmarkedsføring eller presentasjon av reiselivsnæringens tilbud i regionale og nasjonale kanaler.
Turistinformasjon og vertskap	Det er ikke noen generell plikt til å drive eller finansiere turistinformasjon. Kommunen har en plikt til å informere om *egen* virksomhet etter kommuneloven §4-1.
Besøksforvaltning og bærekraftsarbeid	Kan berøre lovpålagte oppgaver, blant annet innen planlegging og miljøforvaltning. Om en aktivitet er lovpålagt, må vurderes ut fra den konkrete oppgaven og aktuelt lovgrunnlag. Dagens tjenestekjøpsavtale med Visit Vesterålen avlaster i liten grad berørte lovpålagte oppgaver.
Arbeid med besøksbidrag	Dersom kommunen vil innføre overnattingsavgift, må kravene i besøksbidragsloven §2-2 til blant annet plan for inntektsbruk, medvirkning og vurdering av samarbeid oppfylles. Dette er planlagt gjennomført i egen regi, uavhengig av tjenestekjøpsavtale.

Kommunedirektøren konkluderer med at det ikke er lovpålagte krav som nødvendiggjør en videreføring av tjenestekjøpsavtalen. Avtaleinngåelse må dermed vurderes ut fra tjenestenes nytte, kommunens behov og tilgjengelige økonomiske rammer. I den økonomiske situasjonen Andøy kommune står i, anbefales det å prioritere ressursene til andre nødvendige oppgaver og ikke videreføre tjenestekjøpet for 2027.

Kommunedirektøren anerkjenner likevel betydningen av reiselivet for arbeidsplasser og verdiskaping i Andøy og Vesterålen. Felles markedsføring, turistinformasjon og koordinering kan gi fordeler både for næringslivet og kommunene. Et bortfall av Andøys tjenestekjøp vil svekke Visit Vesterålens nåværende finansieringsgrunnlag.

Kommunen skal fortsatt være en konstruktiv samarbeidspartner i regionalt reiselivs- og besøksforvaltningsarbeid innenfor tilgjengelig kapasitet og vedtatte rammer, blant annet gjennom den opprettede reisemålsledelsen.

Økonomiske og administrative konsekvenser
Ved å ikke inngå en tjenesteavtaleunngår kommunen en utgift på 343 392 kroner eks. mva. i 2027.
Oppfølgingen består i å meddele vedtaket til Visit Vesterålen AS og øvrige samarbeidskommuner.

Konklusjon
Behovet for økonomisk omstilling og oppfølging av kommunestyrets tidligere vedtak, veier tyngre enn fordelene ved å videreføre tjenestekjøpet. Kommunedirektøren anbefaler at Andøy kommune ikke inngår tjenestekjøpsavtale med Visit Vesterålen AS for 2027.